

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er tilnærmelsesvis en genfremsættelse af et forslag, der blev fremsat den 13. oktober 1977, jfr. Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne sp. 442 og 1634, tillæg A, sp. 599.

Forslaget kom imidlertid kun til 1. behandling, idet et flertal i forsvarsudvalget modsatte sig betænkningssagsgivelse på trods af en særdeles positiv modtagelse fra flere ordførere ved forslagets 1. behandling.

Den særbehandling, civile værnepligtige udsættes for ved forlænget tjenestetid, og en langt ringere aflønning end militære værnepligtige forekommer urimelig. Forskelsbehandlingen er blevet skærpet med de tjenestetidsnedsættelser, der er foretaget for soldaters vedkommende i de senere år, og de skridt, der er taget henimod indførelsen af en egentlig soldaterløn. Denne forskelsbehandling får karakter af en straffeforanstaltning over for den, der af etiske, religiøse eller andre samvittighedsårsager vælger militærnægtertjeneste fremfor militærtjeneste.

I øjeblikket modtager den civile værnepligtige en aflønning på omkring 2.338 kr. månedligt, medens den militære menige værnepligtige modtager ca. 5.660 kr. månedligt. Den militære menige værnepligtige har en tjenestetid, der andrager 9 måneder, medens den civile værnepligtiges tjenestetid andrager 11 måneder. Der er således tale om ganske betydelige forskelle, der kan have afgørende betydning for uddannelsesforløb og mulighederne for at etablere bo og/eller virksomhed. Der øves

således et stærkt pres på samvittigheden hos den, der måtte ønske at undlade at bære våben, hvilket næppe kan begrundes med noget etisk forsvarligt synspunkt.

Baggrunden for, at man i sin tid har indført en sådan forskelsbehandling, var utvivlsomt en frygt for, at antallet af civile værnepligtige ellers ville vokse i en sådan grad, at forsvaret ikke kunne bemannes. De seneste års stigende antal af frivillige i forsvaret sammenhængende med de bedre aflønningsforhold og tjenesteforhold i øvrigt for det militære værnepligtige personel gør imidlertid, at man må konstatere, at denne baggrund for en diskrimination som den udøvede i hvert fald ikke længere er til stede, og rimeligheds- og ligeretshensyn tilsiger da en fjernelse af denne forskelsbehandling snarest muligt.

Selv om forslaget i første række tilsigter ligestilling med hensyn til aflønning og tjenestetidslængde, tilsigtes også en række andre tjenesteforhold bragt til ligestilling for de forskellige kategorier af værnepligtige, idet der også på andre områder forekommer en ikke af de forskellige arbejdsområder og opgaver naturligt betinget diskrimination.

Forslagsstillerne foretrækker primært fuldt frivillig bemanning af forsvaret og nedlæggelse af civile værnepligtsinstitutioner, men for tiden frem til, at dette måtte blive gennemført (eventuelt i forbindelse med en ny forsvarsordning), bør der i ligestillingens ånd kunne skabes et solidt flertal for straks at gennemføre løn- og tjenestetidsmæssig ligestilling mellem militære og civile værnepligtige.